

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.057/2013/8. szám

A Szegedi Ítéltábla a BM Peres Képviselési és Szerződés-előkészítő Főosztály ((**címe**), ügyintéző: (**ügyintézők neve**)) által képviselt **I.rendű felperes neve (címe)** I. rendű, dr. Durajda Pál ügyvéd által képviselt **II.rendű felperes neve (címe)** II. rendű, dr. Durajda Pál ügyvéd által képviselt **III.rendű felperes neve (címe)** III. rendű, dr. Durajda Pál ügyvéd által képviselt **IV.rendű felperes neve (címe)** IV. rendű felpereseknek - dr. Gerzsenyi Ferenc ügyvéd (**címe**) és dr. Kertész László ügyvéd (**címe**) által képviselt ... **Kamara (címe)** alperes ellen a törvényes működés helyreállítása és taggyűlési határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében, amely perbe az alperes pernyertessége előmozdítása érdekében a Gáts Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Gáts Andrea ügyvéd) által képviselt **alperesi I.rendű beavatkozó neve (címe)** I. rendű és a Gáts Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Gáts Andrea ügyvéd) által képviselt **alperesi III.rendű beavatkozó neve (címe)** III. rendű beavatkozó beavatkozott, a Szegedi Törvényszék 2012. december 18. napján kelt 7.P.21.899/2012/15 sorszámú ítélete ellen a II-IV. rendű felperesek 17. sorszámú és az alperes 18. sorszámú fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, a II-IV. rendű felperesek tekintetében perköltség viselésére vonatkozó megállapító ítéleti rendelkezést **mellőzi** és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a II-IV. rendű felpereseknek együttesen 48.700,- (Negyvennyolcezer-hétszáz) Ft perköltséget.

Megállapítja, hogy a kirendelt felügyelőbiztos kijelölése az új tisztségviselők megválasztásáig, illetve a törvényes működés helyreállításáig áll fenn.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja**.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű felperesnek 10.000,- (Tízezer) Ft, a II-IV. rendű felpereseknek együttesen 60.700,-(Hatvanezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült 48.000,-(Negyvennyolcezer) Ft feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli, míg az alperes - külön kérelemre - 48.000,- (Negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illeték visszatérítésére jogosult. A

kérelem elbírálására a Szegedi Ítéltábla a jelen ítélet egy példányát megküldeni rendeli az elsőfokú bíróság útján az illetékes Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az alperes az elsőfokú bíróság által nyilvántartásba vett területi szakmai kamara. Az alapszabálya szerint választott testületi szervei: az elnökség, a felügyelő bizottság és az etikai-fegyelmi bizottság. Az elnökség elnökből, két alelnökből, 4 elnökségi tagból és 2 póttagból áll. A tisztségviselőket a taggyűlés 4 év időtartamra választja, és mandátumuk ismételt megválasztás esetén hosszabbítható meg. A tisztújító taggyűlés időpontját az elnökség határozza meg, míg a tagokat az elnök hívja össze. A kamara a 2005. évben tartott tisztújító taggyűlésén választotta elnökének **(személy 1 neve)**-t, akit a bíróság a nyilvántartásába képviselőként bejegyzett. A tisztségviselők mandátuma - közöttük az elnöké - 2009. május 31. napján lejárt.

2011. december 8. napján **(személy 1 neve)** „ügyvezető elnökként” eljárva 2011. december 15. napjára tisztújító taggyűlést hívott össze. A taggyűlés a 8/2011. (XII. 14.) számú határozatával az elnökség tagjait, a 9/2011. (XII. 15.) számú határozatával a felügyelő bizottság tagjait, és 10/2011. (XII. 15.) számú határozatával az etikai-fegyelmi bizottság tagjait a tisztség alól felmentette. Ezután új tisztségviselőket jelöltek és összeállították a jelölőlistát. Sor került a jelöltekre vonatkozó szavazásra is, amely eredménytelen volt. Az alperes tagjai között nézeteltérés alakult ki a kamara törvényes képviselőjét illetően. 2012. február 23. napján **(személy 2 neve)** kamarai tag 2012. április 12. napjára taggyűlést hívott össze a tisztújító választás lebonyolítására. A taggyűlés 17/2012. (IV. 12.) számú határozata szerint a választás eredményesen befejeződött és a jegyzőkönyv mellékletében felsorolt elnököt, alelnököt, elnökségi tagokat és póttagokat a felügyelő bizottság tagjait és póttagjait, valamint az etikai-fegyelmi bizottság tagjait megválasztották.

Az I. rendű felperes keresetében az alperes törvényes működésének helyreállítása érdekében kérte, hogy a bíróság függessze fel a területi kamara szerveinek és tisztségviselőinek működését, rendeljen ki felügyelőbiztost. Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes jogszabálysértően működik, miután a vezető tisztségviselők mandátuma lejárt. A megszűnt mandátumú elnök ügyvezető elnökként tisztséget nem láthat el, és a tagok között feloldhatatlan ellentmondás keletkezett, amely a törvényes működés helyreállításának akadályá.

A II., III., IV. rendű felperesek módosított keresetükben a 8/2011. (XII. 15.), 9/2011. (XII. 15.), 10/2011. (XII. 15.) és 17/2012. (IV. 12.) számú taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezését kérték. Érvelésük szerint a tisztségviselők tisztsége felmentéssel nem szüntethető meg, mivel a felmentés intézményéről az alperes alapszabálya, illetve a vonatkozó jogszabály nem rendelkezik. A megbízatás lejárt

esetén a tisztséget egyidejű választással kell betölteni, azonban 2011. évben új tisztségviselőket nem választottak. A 2012. április 12. napján megtartott taggyűlést nem az arra feljogosított tisztségviselő hívta össze, így érvényes határozatot nem hozhattak.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a törvényes működés helyreállítása iránt előterjesztett kereset kapcsán kifejtette, a szervezet képviselőjének a bírósági nyilvántartásban feltüntetett elnököt kell tekinteni mindaddig, amíg az új képviselő bejegyzésére nem kerül sor. A taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezésére irányuló keresetet elismerte.

Az I. és III. rendű alperesi beavatkozók a 2011. évi taggyűlési határozatokra vonatkozó kereseti kérelmet nem vitatták. A III. rendű alperesi beavatkozó csatlakozott az I. rendű felperesnek a törvényes működés helyreállítása iránt előterjesztett kereseti kérelméhez.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes 8/2011. (XII. 15.), 9/2011. (XII. 15.), 10/2011. (XII. 15.) és 17/2012. (IV. 12.) számú taggyűlési határozatait hatályon kívül helyezte. Az alperes testületi szerveinek és tisztségviselőinek működését felfüggesztette, az alperes irányítására - a felfüggesztés tartamára - **(felügyelőbiztos neve, címe)** felügyelőbiztosként jelölte ki. Kötelezte a felügyelőbiztost, hogy a működés törvényességének helyreállítása céljából haladéktalanul hívja össze a kamara taggyűlését. Kötelezte továbbá, hogy tevékenységéről és annak eredményéről folyamatosan tájékoztassa a bíróságot, valamint, a törvényességi felügyeletet gyakorló minisztert. Megállapította, a peres felek eljárási költségeiket maguk viselik. Megállapította továbbá, hogy 36.000,-Ft le nem rótt kereseti illeték az állam terhén marad. Indokolása szerint az alperes alapszabályából kitűnik, hogy a kamarai elnök tisztsége 2009. május 31. napján megszűnt és azóta a taggyűlés új tisztségviselői kart nem választott meg. Tévesnek találta azt az alperesi védekezést, hogy mindaddig, amíg a bíróság által vezetett nyilvántartásba új vezető tisztségviselőt nem jegyeznek be, a korábbi kell tisztségviselőnek tekinteni. Álláspontja szerint ez csak külső, jóhiszemű, harmadik személyek irányában bír relevanciával, azonban a belső, szervezeti viszonyokban nem irányadó. Valójában az elnök megbízatása lejártával ilyen minőségben a tagság és a belső szervezetet érintő ügyekben nem járhatott el, nem volt jogosult a 2011. évi taggyűlés összehívására sem. Ebből az következik, hogy a 2012. évi taggyűlés összehívása is jogszabálysértő. Miután a taggyűléseket arra nem jogosultak hívták össze, a legfőbb testületi szerv érvényesen nem választhatott új vezetőséget. Mindezek alapján a II-IV. rendű felperesek által támadott taggyűlési határozatok alaki okból érvénytelenek, és azokat hatályon kívül kellett helyezni. Érvényes mandátummal rendelkező elnök, elnökség hiányában nincs olyan személy, aki a tisztújító taggyűlést összehívhatja, ezért az 1995. évi LVIII. törvény 38. § (4)

bekezdés b) pontja alapján felfüggesztette a kamara testületi szerveinek és tisztségviselőinek működését és a kamara irányítására felügyelőbiztost rendelt ki.

Az elsőfokú ítélet ellen a II-IV. rendű felperesek, valamint az alperes terjesztettek elő fellebbezést.

A II-IV. rendű felperesek az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását akként kérték, hogy az alperes és az alperesi beavatkozók egyetemlegesen fizessenek meg részükre perköltséget. Előadták, az alperes és a beavatkozók lényegében a kereseti kérelmüket elismerték, a taggyűlés szabálytalan összehívásában közreműködtek és ezzel okot adtak a perre.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az I. rendű felperes keresetének elutasítását kérte. Kiemelte, hogy ellentmondásos annak megállapítása, hogy a volt tisztségviselők mandátumának lejártá kizárólag a kamara belső jogviszonyaiban releváns, s a külső jogviszonyban továbbra is a bíróság által nyilvántartásba vett elnök képviselheti a köztestületet. Álláspontja szerint ez a megkülönböztetés nem tartható fenn, a kamara nem maradhat képviselő nélkül, és az újabb választásig csupán a bírósági nyilvántartásba bejegyzett elnök képviselheti az alperest. Utalt arra, hogy a 2011. december 15. napján megtartott taggyűlésen a tagok nem kifogásolták az összehívás módját, a hivatalban lévő elnök személyét és az akkor lefolytatott választás körülményeit. Sérelmezte, hogy az I. rendű felperes hasonló ügyben más területi kamara esetében nem tartotta szükségesnek a perindítást, és a felügyelőbiztos kirendelését. Másodlagosan kérte más felügyelőbiztos kijelölését. Előadta, **(felügyelőbiztos neve)**, aki a **(alperesi III.rendű beavatkozó neve)** Etikai Bizottságának Elnöke, ilyen minőségében eljár az alperesi elnökség egyik tagjával, **IV.rendű felperessel** szemben, ezért tőle elfogulatlan tevékenység nem várható. Helyette kamarai biztosként **(személy 3 neve)**-t javasolta, aki a ... Megyei Építész Kamara Elnöke, és álláspontja szerint az alperes működését megfelelően tudná irányítani.

A másodfokú eljárás során **(személy 3 neve)** bejelentette, egészségi állapota miatt a felügyelőbiztosi tisztséget kijelölése esetén sem tudná ellátni.

Az I. rendű felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, az elsőfokú eljárásban előadott nyilatkozatát ismételte meg. Utalt arra, hogy a tisztségviselők mandátuma az irányadó törvényi rendelkezés alapján 4 évre szól és újraválasztás esetén hosszabbítható meg. A bíróság által nyilvántartásba vett jogi személyek törvényes képviseléről rendelkező Ptk. 29. §-ában foglaltak a kamara belső jogviszonyára nem értelmezhetők. A felügyelőbiztos személye ellen felhozott kifogás és személyének megváltoztatása iránti fellebbezési kérelem megalapozatlan, az alperes fellebbezésében feltüntetett indokok alkalmatlanok az elfogultság megállapítására. A II-IV. rendű felperesek perköltségre vonatkozó fellebbezésével nem értett egyet.

A III. rendű alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó megállapításának helybenhagyását kérte.

A II-IV. rendű felperesek fellebbezése az alperes vonatkozásában **megalapozott**, míg az alperesnek az I. rendű felperessel szembeni fellebbezése **megalapozatlan**.

Az ítélet tábla előjáróban leszögezi, hogy a Pp. 253. § (3) bekezdésére tekintettel a másodfokú eljárásnak nem volt tárgya az elsőfokú ítélet támadott taggyűlési határozatokat érintő rendelkezése, ebben a részében az ítélet elsőfokon jogerőre emelkedett.

Az I. rendű felperest, mint törvényességi felügyelet gyakorlóját és a II-IV. rendű felpereseket, mint kamarai tagokat a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészeti kamarákról szóló - az elsőfokú ítélet indokolásában felhívott jogszabályt helyesbítve - 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Kamara tv.) 38. §-a és 40. §-a alapján eltérő jogosítványok illetik meg és az alperessel szemben eltérő kereseti kérelmeket is terjesztettek elő. Ennek, továbbá annak a körülménynek, hogy az I. rendű felperes, illetve a II-IV. rendű felperesek külön-külön eljárásban terjesztettek elő kereseti kérelmet az alperessel szemben, s az eljárások utóbb kerültek egyesítésre, az a jogi következménye, hogy valóságos tárgyi keresethalmazat jött létre. Ennek mind a pertárgy értékének meghatározása, mind pedig a perköltségről való döntéshozatal során jelentősége van.

Meg nem határozatható pertárgyértékű követelések, továbbá egyesítés folytán előállt keresethalmazat esetén érték-egybefoglalás nem érvényesül (BH 1977/564.) és a perköltség számításánál az I. rendű felperesi, valamint a II-IV. rendű felperesi kereseti kérelmeket külön-külön kell értékelni. A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a pernyertes fél költségeinek megfizetésére a peresztes felet kell kötelezni. Az elsőfokú bíróság az I. rendű, valamint a II-IV. rendű felperesek keresetének helyt adott. Ebből következően mind az I. rendű felperes, mind a II-IV. rendű felperesek pernyertesek, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint eljárási költségeik megfizetésére a peresztes alperest kellett volna kötelezni. Az I. rendű felperes fellebbezéssel nem támadta az elsőfokú bíróság perköltség viseléséről hozott határozatát, ugyanakkor a II-IV. rendű felperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, és az alperesnek az alperesi beavatkozókkal egyetemleges perköltségben marasztalását kérték. A II-IV. rendű felperesek kereseti kérelmükre 36.000,-Ft eljárási illetéket leróttak, továbbá elsőfokú eljárásban felmerült jogi képviselőjükkel kapcsolatosan is költség merült fel. Tény, hogy az alperes gyakorlatilag elismerte ugyan a II-IV. rendű felperesek keresetét, azonban az alperes a perre okot adott, ugyanis a keresetlevél előterjesztését megelőzően a határozatok jogsértő jellegének megszüntetésére nem járt el, így a II-IV. rendű felperesek által sérelmezett határozatok megsemmisítésére csak a II-IV. rendű felperesek által kezdeményezett peres eljárás eredményeként kerülhetett sor. Erre tekintettel sem a Pp. 78. § (1) bekezdésének utaló szabálya szerinti Pp. 80. § (1) bekezdés kivételi szabályának alkalmazására, sem pedig a csupán részleges pernyertesség esetén alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdés alkalmazására nem kerülhet sor.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a II-IV. rendű felperesi fellebbezés alapján a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatta, a saját költség viselésére vonatkozó rendelkezést mellőzte és a peresztes alperest kötelezte a II-IV. rendű felperesek által lerótt eljárási illetékből és jogi képviselőjükkel összefüggésben felmerült, az ítélet tábla által a 32/2003. (VIII. 22.) IM

számú rendelet 3. § (3) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított, ÁFA-t is magában foglaló ügyvédi munkadíjból. Az alperessel egyetemlegesen a beavatkozó perköltség viselésére való kötelezésére nem kerülhetett sor, mert ennek a Pp. 83. § (1) bekezdés második fordulatában előírt feltételei nem állnak fenn.

Az alperesi fellebbezés tükrében az ítéletábrának azt kellett vizsgálnia, hogy a bíróság felfüggesztheti-e a kamara testületi szerveinek és tisztségviselőinek működését és a kamara irányítására kirendelhet-e felügyelőbiztos. A már hivatkozott Kamara tv. 38. § (4) bekezdés b) pontja alapján az I. rendű felperes ilyen kereseti kérelmet előterjeszthetett. A bíróság a kérelemnek akkor adhat helyt, ha a kamara működésének törvényessége másképpen nem állítható helyre. A peradatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a lejárt megbízatású tisztségviselők helyett az újak megválasztására az alperesnek az öngazgatási jogkörében eljárva - a jelenlegi körülmények között - nincs lehetősége. Az alperes tisztségviselőinek megbízatása ugyanis - a fellebbezési eljárásban már az alperes által sem vitatottak szerint - mandátumuk lejártával a törvény erejénél fogva megszűnt. Az alperes törvényesen működni nem képes, nem tudja ellátni közigazgatási és öngazgatási feladatait. A megszűnt mandátumú volt tisztségviselők a tisztségből eredő tevékenységet nem láthatnak el. Ez a helyzet csak felügyelőbiztos kijelölésével oldható fel, aki a törvényes működést helyreállítja, az eredményes választásokat lebonyolítja.

Az alperes megalapozatlanul kifogásolta az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy csak külső jogviszonyokban érvényesül az a szabály, hogy amíg a bírósági nyilvántartásban új képviselő bejegyzésére nem került sor, addig a nyilvántartásban feltüntetett személyt kell a kamara képviselőjének tekinteni, ugyanakkor ez a szabály a belső jogviszonyokban nem érvényesül (BH 2000/228.). A Ptk. 29. § (4) bekezdése egyértelműen úgy rendelkezik, hogy a bejegyzett körülmények megváltozása harmadik személyek irányában csak a változás nyilvántartásba való bevezetésekor válik hatályossá. Ez a Ptk. 29. § (3) bekezdése szerinti képviselőre is irányadó szabály. A Ptk. idézett rendelkezései a bíróság által nyilvántartott jogi személyekkel kapcsolatba lépő harmadik személyek jogbiztonságát szolgálják, de nem alkalmazhatók a jogi személy belső jogviszonyaira. E szabályok nem ütközhetnek a jogi személyt létrehozó törvény, illetve az alapszabály rendelkezéseibe és az alperes deklarált öngazgatási jogát sem sérti.

A kijelölt felügyelőbiztos személyéről a Kamara tv. 38. § (6) bekezdése akként rendelkezik, hogy nem jelölhető ki az, aki a szakmai kamarában tisztséget nem viselhet. Az I. rendű felperes indítványára kijelölt, az **(alperesi III.rendű beavatkozó neve)** Elnöksége által javasolt **(felügyelőbiztos neve)** okleveles építészmérnök a ... Építész Kamara tagja, az **(alperesi III.rendű beavatkozó neve)** Etikai-Fegyelmi Bizottságának

Elnöke, vele szemben a törvény alapján kizáró ok nem áll fenn. Az alperes szubjektív vélekedése folytán a kijelölés megváltoztatására nincs lehetőség, ugyanakkor az ítéletábrák megállapította a kijelölés időtartamát, hiszen a felügyelőbiztos átmeneti jelleggel töltheti be tisztségét. Minderre tekintettel az alperesi fellebbezés alapján a másodfokú bíróság a felügyelőbiztos megbízatásának tartamát pontosítva az elsőfokú bíróság ítéletének az I.

rendű felperesi keresettel összefüggő rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy beavatkozásra az azonos érdekű fél pernyertességének előmozdítása érdekében van lehetőség (Pp. 54. §-a). Az elsőfokú bíróság kérelemre az alperes pernyertessége érdekében engedélyezte a beavatkozást, ezért az I. és III. rendű alperesi beavatkozók jogállásukra tekintettel az ellenérdekű fél fellebbezési ellenkérelméhez nem csatlakozhatnak, nem minősíthetik magukat utólag felperesi beavatkozónak, illetve az ebben a minőségben tett nyilatkozataik hatálytalanok.

A II-IV. rendű felperesek fellebbezése az alperessel szemben eredményre vezetett, míg az alperes fellebbezése sikertelen volt, ennek perjogi következményeként az alperes köteles a felperesek másodfokú perköltségét megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, melynek összege áll az I. rendű felperes jogi képviselővel kapcsolatosan felmerült jogtanácsosi munkadíjból, a II-IV. rendű felperesek vonatkozásában pedig a fellebbezésükre lerótt 48.000,-Ft összegű fellebbezési eljárási illetékből és a jogi képviselőjükkel kapcsolatosan felmerült ügyvédi munkadíjból. A jogi képviselők díjazását a másodfokú bíróság a Pp. 67. § (2) bekezdését is figyelembe véve a 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

A köztisztviselő alperest feltételhez kötött személyes illetékmentesség illeti meg az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja és (2) bekezdése értelmében. Miután 48.000,-Ft fellebbezési eljárási illetéket lerótt, majd nyilatkozott az őt megillető személyes illetékmentesség feltételeinek fennállásáról, az ítéltábla megállapította, a másodfokú eljárásban felmerült fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. § (3) bekezdésére tekintettel a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 14. §-a szerint), míg az alperes külön kérelemre a fellebbezési eljárási illeték visszatérítésére jogosult az Itv. 80. § (1) bekezdése és 81. § (2) bekezdése alapján.

S z e g e d, 2013. március hó 18. napján

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.	Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró